

Hardenberg Scholtensdijk 20 0523 - 261941
Ommen Bouwstraat 8 0529 - 450512
Dalfsen Bloemendalstr. 11 0529 - 431742
Nieuwleusen Westeinde 2 0529 - 481201

ECHTSCHIEDING

(UITGAVE 2012)

Op TV en in de roddelpers wordt een scheiding vaak getoond als een veldslag tussen twee partners waarbij geen middel wordt geschuwd. De werkelijkheid is gelukkig meestal anders. Bijna iedereen wil zijn scheiding vooral goed, eerlijk en praktisch regelen, zonder de emoties nog hoger op te laten lopen.

Bij een scheiding moeten er afspraken gemaakt worden over een aantal belangrijke onderwerpen.

In 2009 is de 'Wet bevordering voortgezet ouderschap en zorgvuldige scheiding' in werking getreden. Deze wet heeft een aantal belangrijke wijzigingen gebracht.

Onder scheiding wordt in dit stuk zowel de ontbinding van een huwelijk als de beëindiging van een geregistreerd partnerschap verstaan.

Kinderen/ouderschapsplan

Volgens de wet heeft een kind altijd recht op een gelijkwaardige verzorging en opvoeding door beide ouders. Ouders die uit elkaar gaan en beide het gezag over hun minderjarige kinderen hebben, zijn verplicht samen een ouderschapsplan op te stellen. Een ouderschapsplan maakt onderdeel uit van het echtscheidingsconvenant. Het uitgangspunt van het ouderschapsplan is dat ouders zich gezamenlijk verantwoordelijk voelen voor de verzorging, opvoeding en ontwikkeling van hun kinderen na de scheiding. In het ouderschapsplan leggen de ouders in elk geval afspraken vast over:

- de verdeling van de zorg- en opvoedingstaken;
- kinderalimentatie; en
- informatie-uitwisseling onderling over belangrijke aangelegenheden over de persoon en het vermogen van hun kinderen.

Het ouderschapsplan geeft tevens invulling aan de verplichting van elk van de ouders om de ontwikkeling van de band van zijn minderjarig kind met de andere ouder te bevorderen. Het is belangrijk dat de kinderen ook worden betrokken bij het opstellen van het ouderschapsplan. Daarom zijn ouders verplicht in het plan op te nemen op welke wijze zij hier vorm aan hebben gegeven.

Indien er bij de indiening van het verzoek tot echtscheiding bij de rechtbank geen ouderschapsplan is overgelegd, kan de rechter zich niet-ontvankelijk verklaren. Dit betekent dat het verzoek in dat geval niet vatbaar is voor berechting. De rechter zal de echtgenoten naar een mediator verwijzen. Doel is de echtgenoten in onderling overleg tot afspraken over de gevolgen van de echtscheiding te laten komen, voor zover het verzoekschrift daartoe aanleiding geeft. Wanneer de echtgenoten er dan nog niet in slagen met een gezamenlijk ouderschapsplan te komen, is het ter beoordeling van de rechter of hij het echtscheidingsverzoek al dan niet-ontvankelijk verklaart. Als de rechter het gezamenlijk verzoek niet-ontvankelijk verklaart, kan één van de echtgenoten een eenzijdig verzoek indienen. Het ontbreken van een ouderschapsplan kan bij een eenzijdig echtscheidingsverzoek uiteindelijk de ontvankelijkheid niet in de weg staan.

Geregistreerd partners met gemeenschappelijke minderjarige kinderen of kinderen van één van hen waarover zij het gezamenlijk gezag hebben, kunnen niet meer buitengerechtelijk hun partnerschap ontbinden. Ontbinding kan alleen nog door de rechter worden uitgesproken. Voorwaarde voor indiening van een verzoek tot ontbinding van een geregistreerd partnerschap is dat er een ouderschapsplan wordt overgelegd.

In alle overige gevallen kan het geregistreerd partnerschap buitengerechtelijk worden ontbonden. In dat geval moet er een beëindigingsovereenkomst worden opgesteld en dient er een verklaring te worden ingeschreven in de registers van de burgerlijke stand. Deze verklaring moet mede-ondertekend worden door een notaris of advocaat.

Alimentatie

Dat een scheiding niet alleen emotionele gevolgen, maar minstens net zo veel financiële gevolgen heeft, is al snel duidelijk. Zo krijgen gescheiden ouders onder meer te maken met kinderalimentatie. Totdat een kind achttien is, zijn beide ouders volledig verantwoordelijk voor het levensonderhoud van hun kinderen en dienen zij de kosten voor de verzorging en opvoeding met elkaar te delen. Ouders zijn verplicht naar draagkracht in deze kosten bij te dragen. Het deel dat de ouder betaalt als bijdrage in de kosten voor de kinderen die niet bij hem of haar wonen, heet kinderalimentatie. De hoogte van de alimentatie is afhankelijk van het totale netto-gezinsinkomen. Deze bijdrage wordt gedaan voor kost en inwoning van het kind, maar ook voor onderwijs, hobby's en de sportvereniging. Voor kinderen van achttien tot en met eenentwintig jaar geldt een aanvullende alimentatieplicht/voortgezette onderhoudsplicht. In tegenstelling tot partneralimentatie is kinderalimentatie altijd verplicht. Daarnaast worden alimentatiebedragen jaarlijks aangepast, omdat lonen en prijspeilen fluctueren. De ontvanger van kinderalimentatie hoeft geen belasting te betalen over het ontvangen bedrag.

Partneralimentatie

Na ontbinding van een huwelijk of een geregistreerd partnerschap is alimentatie verschuldigd als één van beiden (veel) minder inkomsten heeft dan de ander. De wet geeft geen formule voor de hoogte van de alimentatie. De rechters hebben daarom zelf regels ontworpen, de zogenaamde alimentatienormen. Deze normen maken gecompliceerde berekeningen nodig. Naast de hoogte van de alimentatie kan ook worden afgesproken hoe de alimentatie verandert als andere factoren veranderen (bijvoorbeeld als er een nieuwe partner in beeld komt).

Wonen

Uit elkaar gaan betekent dat één van de partners het huis uit zal gaan. Soms zal de woning moeten worden verkocht en zullen beiden moeten verhuizen. Er zijn diverse regelingen mogelijk, uiteraard afhankelijk van de feitelijke situatie.

Pensioen

Bij een scheiding is er meestal sprake van ouderdomspensioen dat door één of beide partners tijdens het huwelijk is opgebouwd. Naast de aanspraak op ouderdomspensioen is er in veel pensioenregelingen ook een aanspraak op nabestaandenpensioen.

Het ouderdomspensioen dat tijdens het huwelijk is opgebouwd wordt bij echtscheiding en scheiding van tafel en bed verdeeld.

Indien er niets wordt geregeld omtrent de verdeling van de pensioenrechten, is de Wet verevening pensioenrechten van toepassing. In dat geval moet er wel melding worden gedaan aan de pensioenuitvoerder. Hiervoor zijn formulieren beschikbaar bij Vechtstede Notarissen. De formulieren moeten binnen twee jaar na de scheiding worden ingediend bij de pensioenuitvoerder.

De Wet verevening pensioenrechten regelt dat het tijdens het huwelijk of geregistreerd partnerschap opgebouwde ouderdomspensioen bij helfte wordt verdeeld. De ex-partners krijgen hun deel van het pensioen apart uitbetaald.

Bij overeenkomst kan een afwijkende regeling worden getroffen met betrekking tot de verdeling van pensioenrechten. De Wet verevening pensioenrechten kan worden uitgesloten of er kan een andere verdeling dan bij helfte worden afgesproken.

VUT-regelingen, lijfrenten, invaliditeitspensioenen en AOW, vallen niet onder de wet evenals het nabestaandenpensioen.

Verdeling van goederen/afwikkeling huwelijkse voorwaarden

Als er geen huwelijksvoorwaarden zijn gemaakt is alles gemeenschappelijk. Er is dan sprake van “gemeenschap van goederen”. De belangrijkste uitzondering voor goederen die niet gemeenschappelijk zijn, zijn goederen die geërfd of geschonken zijn met een zogenaamde ‘uitsluitingsclausule’.

Indien er huwelijksvoorwaarden zijn gemaakt, zijn er in principe geen gemeenschappelijke goederen. Wel kan er een gemeenschap van een bepaald goed ontstaan door gezamenlijke verkrijging (bijvoorbeeld de aankoop van een woning door beide partners).

Er moet wel altijd gekeken worden naar de afspraken die zijn gemaakt in de huwelijkse voorwaarden. Is er bijvoorbeeld een bepaald verrekenbeding opgenomen? Vooral bij een onderneming of eigen huis is het van belang om te weten of dit eigendom is van beiden of van één van de partners. Ook bij sommige andere zaken (verzekeringopolissen, bedrijfsbestanden e.d.) is het verstandig om te kijken hoe de situatie juridisch in elkaar zit.

Ontbinding van het huwelijk

Als over alle belangrijke onderwerpen afspraken zijn gemaakt en in een scheidingsconvenant zijn vastgelegd, resteert de ontbinding van het huwelijk.

Er wordt een verzoekschrift tot echtscheiding ingediend bij de rechtbank. Vanaf het moment van het indienen van dit verzoekschrift, geldt dat de gemeenschap van goederen ontbonden is. Indien alles in een convenant is vastgelegd hoeft de rechtbank niets anders te doen dan formeel de scheiding uit te spreken. De uitspraak van de rechtbank moet worden ingeschreven bij de burgerlijke stand.

Met de invoering op 1 maart 2009 van de 'Wet bevordering voortgezet ouderschap en zorgvuldige scheiding' is de zogenaamde 'flitsscheiding' afgeschaft. Het is niet meer mogelijk om het huwelijk zonder tussenkomst van de rechter te beëindigen.

Een geregistreerd partnerschap kan alleen nog zonder tussenkomst van de rechter worden beëindigd indien er geen gemeenschappelijke minderjarige kinderen zijn en indien de partners niet het gezamenlijk gezag over de minderjarige kinderen van één van hen hebben.

Testament

Het is verstandig uw testament te laten bekijken als u gaat scheiden of als u gescheiden bent.

Bij het opstellen van een testament in geval van scheiding dient u met een aantal zaken rekening te houden:

- moet de (aanstaande ex) partner onterfd worden?
- moet er een bewind worden opgesteld over het vermogen dat aan de kinderen toekomt?
- moet worden uitgesloten dat de ex-partner het vruchtgenot krijgt?
- moet er iets geregeld worden om te voorkomen, dat de ex-partner via de kinderen nog kan erven?

(Zie hiervoor ook onze brochure 'Echtscheiding en testament')

Echtscheidingsnotaris

Mr. Miranda Keijzer-Post van Vechtstede Notarissen is als echtscheidingsnotaris gespecialiseerd in het geven van advies bij een echtscheiding, het opstellen van een echtscheidingsconvenant, het opstellen van een ouderschapsplan, het maken van alimentatieberekeningen en alles wat er bij een scheiding nog meer komt kijken.

Ook de dingen die afgesproken zijn, worden in orde gemaakt. Denk hierbij bijvoorbeeld aan het toedelen van het huis en het aanpassen van de hypotheek en het testament.

Voor een vrijblijvend gesprek waarin ook een inschatting gemaakt kan worden van de kosten, kunt u contact opnemen met ons kantoor.

Indien u hierover meer wilt weten dan kunt u ook kijken op www.allesoverscheiding.nl